

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 262/2013-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť Š. K., zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Papcunom, Advokátska kancelária, Vajanského 5270/1A, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 17/08 (predtým vedenom pod sp. zn. PN-4 Ro 132/04 a sp. zn. 26 C 53/05) a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 17/08 (predtým vedenom pod sp. zn. PN-4 Ro 132/04 a sp. zn. 26 C 53/05) p o r u š i l základné právo Š. K., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Š. K. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 4 500 € (slovom štyritisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Š. K. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov), ktorú je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. Miloša Papcuna, Advokátska kancelária, Vajanského 5270/1A, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 262/2013-8 z 30. apríla 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Š. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 17/08 (predtým vedenom pod sp. zn. PN-4 Ro 132/04 a sp. zn. 26 C 53/05).

Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

„(...) Dňa 30. 12. 2004 podal sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa na Okresný súd Piešťany návrh na zaplatenie istiny predstavujúcej 7 966,54 € (240 000,00 Sk) s príslušenstvom.

Dňa 01. 01. 2005 došlo k prechodu výkonu súdnictva z odovzdávajúceho Okresného súdu Piešťany na nadobúdajúci Okresný súd Trnava so všetkými právnymi a ústavnoprávnymi dôsledkami vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní.

Prechodom výkonu súdnictva bola vec evidovaná na Okresnom súde Trnava sp. zn. PN4Ro/132/04 neskôr pod sp. zn. 26C/53/2005.

Predmetom sporu (povahou veci) na Okresnom súde Piešťany je skutočnosť, že sťažovateľ je vlastníkom bytového domu súpisné čís. 2265, postaveného na parc.(...).

Predmetné nehnuteľnosti sú zapísané na Správe katastra Piešťany , kat. úz.(...). V bytovom dome sú 4 bytové jednotky, pričom na 2. poschodí odporca Ing. B. D. so svojou manželkou užívali aj časť povalových (podkrovných) priestorov, v ktorých mali uzamykateľnou konštrukciou z drevených latiek vymedzený priestor.

Dňa 14. marca 2003 vydal Okresný úrad Piešťany sťažovateľovi stavebné povolenie sp. zn. Výst. 2003/03208-BB, na vykonanie prestavby povalových priestorov na dve bytové jednotky. Dňa 20. 08. 2003 sťažovateľ vyzval nájomcov prostredníctvom vývesnej tabule a doporučeným listom, aby povalové priestory vypratali. Listom zo dňa 21. 08. 2003 všetci nájomcovia sťažovateľovi oznámili, že povalové priestory nevypracú. Následne nájomcovia z 1. poschodia povalové priestory vypratali, ale odporca ing. D. B. to odmietol s hrozbou, že ak vstúpi sťažovateľ do ohradenej časti povaly podá na neho trestné oznámenie - pre porušovanie domovej slobody.

Povalové (podkrovné) priestory nemali charakter súčasti bytov, ale boli podľa § 2 odsek 4 zák. č. 182/1993 Z. z. spoločnou časťou domu, ktorú oprávnene užívali všetci nájomcovia spoločne. Vydaním stavebného povolenia na prestavbu povalových priestorov na byty sp. zn. Výst. 2003/03208-BB dňa 14. 03. 2003 stavebným úradom v Piešťanoch, tieto priestory prestali mať charakter spoločných priestorov a stali sa podľa § 43i staveb. zákona - staveniskom. Nájomníci - osobitne ing. D. nebol oprávnený vstupovať po vydaní citovaného stavebného povolenia na povalu (podkrovie) a užívať ju nakoľko stratila charakter spoločných priestorov. Na stavenisko môžu okrem stavebníka (sťažovateľa) vstupovať iba osoby uskutočňujúce stavbu a orgány štátneho stavebného dohľadu. Znemožnením vstupu na povalu až do 31. 08. 2004 - sťažovateľ musel odložiť plánovanú prestavbu o 12 mesiacov.

Z uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby súd prvého stupňa rozhodol, že ing. D. B. je povinný zaplatiť sťažovateľovi sumu 7 966,54 € (240 000,00 Sk) s príslušenstvom z titulu náhrady škody podľa § 420 odsek 1 Obč. zák., § 438 odsek 1 Obč. zák., § 511 ods. 1 Obč. zák., 442 ods. 1 Obč. zák., vzhľadom na oneskorenie začatia a ukončenia rekonštrukcie povaly. Oneskorením vypratania povaly a neoprávneným užívaním podkrovia o 12 mesiacov spôsobili nájomcovia bytov na 2.poschodí sťažovateľovi škodu - ušlý zisk vo výške 7 966,54 €, ktorá nastala v majetkovej sfére sťažovateľa v dôsledku toho, že nemohol od právoplatnosti stavebného konania realizovať rekonštrukciu

podkrovia na dve bytové jednotky, čím mu ušiel predpokladaný príjem z nájomného vo výške 7 966,54 €(240 000,00 Sk). Výpočet: 2 byty x 331,939 €/mesačne = 663,878 € x 12 mesiacov omeškania výstavby = 7 966,54 €.

Od začatia konania (30. 12. 2004) ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti prešlo úctihodných 8 (osem) rokov a 1 (mesiac) a súd doposiaľ právoplatne nerozhodol, čo je z ústavného hľadiska neakceptovateľné.

Predmetom namietaného konania je zaplatenie sumy 7 966,54 € z titulu náhrady škody. Ide o vec, ktorá patrí po právnej stránke k štandardnej agende všeobecných súdov a existuje k nej stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov. ESLP zdôrazňuje aj stupeň starostlivosti, ktorý je potrebný venovať jednotlivému konaniu, ktorý závisí aj od významu, ktorý je pre sťažovateľa podstatný - ochrana vlastníckeho práva ako základného ľudského práva zaručeného v čl. 20 Ústavy SR v spojení s § 123 Obč. zák., ktoré sťažovateľ nezneužíval na ujmu práv iných (nájomcov), pretože mal vydané a právoplatné stavebné povolenie na rekonštrukciu podkrovia na dva byty.

Podľa názoru ESLP majú vnútroštátne súdy tiež prihliadať na osobu účastníka konania a zvýšenú pozornosť venovať napr. tým konaniam, v ktorých vystupujú ľudia chorí alebo starí. Navrhujem, aby bolo prihliadnuté, že sťažovateľ mal v čase podania žaloby 59 rokov, kým v súčasnej dobe má 67 rokov.

Na odstránenie nezákonného stavu sťažovateľ e-mailom dňa 11. 02. 2012 a opakovane dňa 06. 05. 2012 adresoval Ministerstvu spravodlivosti SR sťažnosť na prieťahy v konaní. Krajský súd Trnava listom zo dňa 13. 06. 2012 sp. zn. Spr. 310/2012 sťažovateľovi oznámil, že mu bude odpovedané prostredníctvom predsedníčky Okresného súdu Piešťany.

Dňa 30. 03. 2012, sp. zn. Spr. 169/2012 Okresný súd Piešťany, Upovedomením o spôsobe vybavenia žiadosti sťažovateľovi oznámil, že konanie sp. zn. 26C/53/2005 nevedie, nakoľko v období od 01. 01. 2005 do 31. 12. 2007 bol zrušený.

Dňa 12. 07. 2012, sp. zn. Spr. 169/2012 Okresný súd Piešťany, Upovedomením o spôsobe vybavenia žiadosti - doplnenie - skorigoval svoje upovedomenie zo dňa 30. 03. 2012 a uznal prieťahy v konaní pod sp. zn. 5C/17/2008 - pôvodne vedené pod sp. zn. 26C/53/2005.

Okresný súd Trnava od 27. 10. 2006 až do prechodu výkonu súdnictva 01. 01. 2008 na preberajúci Okresný súd Piešťany nevykonával vo veci žiaden úkon.

Okresný súd Piešťany dňom nadobudnutia prechodu výkonu súdnictva (01. 01. 2008) od odovzdávajúceho Okresného súdu Trnava až do dňa podania ústavnej sťažnosti nevykonával vo veci žiaden procesný úkon.

(...) sťažovateľ prostredníctvom advokáta navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí o sťažnosti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/17/2008 (predtým postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN 4Ro 132/2004 a 26C53/2005), takto rozhodol

1. Základné právo Š. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/17/2008 (predtým postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN4Ro/132/2004 a sp. zn. 26C/53/2005) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany vo veci vedenej pod sp. zn. 5C/17/2008 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Š. K. priznáva finančné zadošťučinenie v sume predstavujúcej 7 000,00 €(...), ktoré mu je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Š. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 490,03 €(...), ktorú je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Miloša Papcuna(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. (...)"

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 481/13 z 1. apríla 2014, ktorá popísala chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Čo sa týka skutkovej a právnej zložitosti sporu 5C/17/2008 ide o spor o zaplatenie sumy z titulu náhrady škody.

K postupu v konaní do konca roku 2006 uvádzam, že vo veci sa priebežne konalo. Následne od 1. 1. 2008 prišlo k prechodu výkonu súdnictva a vec bola postúpená OS Piešťany, kde zaťaženosť sudcov v jednotlivých civilných senátoch bola taká, že vo veciach

nebolo možné priebežne vykonávať úkony. Následne bol spis 5C/17/2008 od 1. 2. 2010 až doposiaľ pripojený k spisu 7C/254/2008, a to na základe vyžiadania sudcu v danom konaní, pričom spis 7C/254/2008 sa od 11. 6. 2013 nachádza na Ústavnom súde SR.

Na záver si dovoľujem poukázať na existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov, ktoré vedenie súdu či konajúci sudca nemôžu ovplyvniť nástrojmi, ktorými by sami disponovali na vyriešenie tzv. objektívnych okolností prierahov v konaní. Táto skutočnosť bola zohľadnená i schválenou novelou zákona o sídlach a obvodoch súdov, kde s účinnosťou od 1. 5. 2013 bol z obvodu tunajšieho súdu odčlenený územný obvod okresu Hlohovec, čo len z časti prispelo k zníženiu nápadu nových vecí, avšak tunajší súd naďalej dokončuje aj všetky veci prevzaté z Okresného súdu Trnava od roku 1997 patriace k územnému obvodu okresu Hlohovec.

Netrvám na ústnom pojednávaní a súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania v zmysle ust. § 30 ods.2 zákona o ústavnom súde, keďže od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3. Sťažovateľ už vo svojom podaní ústavnému súdu, teda vo svojej ústavnej sťažnosti, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 25. februára 2013, uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 17/08:

Dňa 30. decembra 2004 bol okresnému súdu doručený žalobný návrh sťažovateľa na vydanie platobného rozkazu proti odporcovi – Ing. B. D. (ďalej len „odporca“) na zaplatenie 240 000 Sk z titulu náhrady škody. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. PN-4 Ro 132/04.

Dňa 1. januára 2005 bola z dôvodu prechodu súdnictva z okresného súdu na Okresný súd Trnava vec postúpená na Okresný súd Trnava.

Dňa 2. februára 2005 Okresný súd Trnava vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh. Súdny poplatok bol v určenej lehote zaplatený.

Dňa 10. marca 2005 Okresný súd Trnava platobným rozkazom č. k. PN-4 Ro 132/04-32 vyhovel návrhu sťažovateľa.

Dňa 4. apríla 2005 odporca podal proti uvedenému platobnému rozkazu odpor.

Dňa 5. apríla 2005 bola vec prevedená do registra „C“ a bola zaevidovaná pod sp. zn. 26 C 53/05.

Dňa 9. mája 2005 Okresný súd Trnava vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za odpor a sťažovateľa, aby sa písomne vyjadril k podanému odporu. Súdny poplatok za odpor bol v určenej lehote zaplatený.

Dňa 18. júla 2005 Okresný súd Trnava urgoval sťažovateľa na vyjadrenie k odporu.

Dňa 19. augusta 2005 sa sťažovateľ písomne vyjadril k odporu.

Dňa 20. apríla 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 31. máj 2006.

Dňa 31. mája 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 21. jún 2006 na účely dokazovania.

Dňa 19. júna 2006 odporca zaujal písomné stanovisko „*k predloženým dôkazom*“.

Dňa 21. júna 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 8. september 2006 pre účely výsluchu svedka.

Dňa 8. septembra 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. október 2006 na účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 14. septembra 2006 sťažovateľ oznámil Okresnému súdu Trnava adresu svedka.

Dňa 25. októbra 2006 odporca ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní.

Dňa 27. októbra 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že „*bude vyzvaný odporca, cestou PZ, aby súdu zaslal doklad o skončení PN v záujme vytýčenia ďalšieho poj.*“.

Dňa 3. novembra 2006 Okresný súd Trnava vyzval odporcu, aby predložil „*doklad o ukončení práceneschopnosti v záujme vytýčenia ďalšieho pojednávania*“.

Dňa 20. novembra 2006 odporca zaslal Okresnému súdu Trnava „*doklad o ukončení práceneschopnosti*“.

Dňa 1. januára 2008 bola vec z dôvodu prechodu výkonu súdnictva prevedená z Okresného súdu Trnava na okresný súd a bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 C 17/08.

Dňa 8. októbra 2008 na okresnom súde „*V zmysle 1 SprR 23/08 – Opatrenie zo dňa 08. 010. 2008 bola predmetná vec náhodným výberom pridelená na ďalšie konanie: JUDr. Andrei Kondlovej*“.

Dňa 1. februára 2010 bol spis „*pripojený ku konaniu 7C/254/2008 do 16. 5. 2013, kedy bol odpojený, avšak následne bol opätovne pripojený k 7C/254/2008*“.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či pôvodne postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4 Ro 132/04, neskôr postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 53/05 a v súčasnosti postupom

okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 17/08 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd poznamenáva, že napriek tomu, že vo svojom uznesení č. k. II. ÚS 262/2013-8 z 30. apríla 2013 prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti (pozri petit) toto ustanovenie nenamieta, predmetom konania je „iba“ namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd si inak pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania (ako na to bude poukázané v bode III/3 tohto rozhodnutia) nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie posudzovaného konania už takmer desať rokov (od 30. decembra 2004) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané.

Okrem uvedeného ústavný súd konštatuje, že súdy boli v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinné od 19. augusta 2005 do 20. apríla 2006 (osem mesiacov) a od 20. novembra 2006 až do tohto roku (minimálne sedem rokov). Okresný súd teda viac ako sedem rokov vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci alebo správania účastníkov, ale k zbytočným priet'ahom došlo najmä v dôsledku nečinnosti súdu. Na neúmernú zaťaženosť súdu alebo na pripojenie spisu k inej veci bez prerušenia konania ani v okolnostiach danej veci nebolo možné prihliadať, tieto argumenty nebolo možné akceptovať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem

uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Ústavný súd tiež poukazuje na to, že vzhľadom na ustanovenie § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, otázku toho, či bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v okolnostiach danej veci, posudzoval na základe postupu odovzdávajúceho Okresného súdu Trnava a nadobúdajúceho okresného súdu ako celok so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami pre okresný súd vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7 000 € najmä preto, že od „začatia konania (30. 12. 2004) ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti prešlo úctihodných 8 (osem) rokov a 1 (mesiac) a súd doposiaľ právoplatne nerozhodol“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia

zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, vzhľadom aj na povahu veci (výšku žalovanej istiny) považuje za primerané vo výške 4 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

5. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo 6. februára 2013 a podanie sťažnosti z 15. februára 2013). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 275,94 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júla 2014